

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak (spr.)

Sędziowie: SO Sławomir Olejnik

SO Dariusz Kawula

Protokolant: st.prot.sąd. Karolina Tomiak

przy udziale Ewy Domagalskiej prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Nowe Miasto w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2017 r.

sprawy **K. Z. (Z.)** skazanego za przestępstwo z art. 280 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 22 maja 2017 roku, sygn. akt. III K 1045/16

1. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. G. kwotę 147,60 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu K. Z. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia skazanego od zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Dariusz Kawula Justyna Andrzejczak Sławomir Olejnik

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 22 maja 2017 roku w sprawie III K 1045/16 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu wymierzył skazanemu K. Z. karę łączną 5 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności, w pozostałym zakresie umarzając postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego (k. 121 – 123).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego, w zakresie orzeczenia o karze, wniósł obrońca skazanego (k. 143 – 143v).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna.

Sąd Rejonowy trafnie ustalił – czego skarżący nie kwestionował – że w stosunku do skazanego zachodziły warunki do wydania wyroku łącznego, tak formalne, jak i merytoryczne, i to co do wyroków wskazanych w zaskarżonym orzeczeniu.

Obrońcy skazanego zarzucił naruszenie przepisu art. 85a k.k. poprzez pominięcie przez Sąd Okręgowy przy wymiarze kary łącznej istotnych okoliczności prewencji indywidualnej oraz ogólnej. Tak postawiony przez skarżącego zarzut, w

szczegółności mając na uwadze treść uzasadnienia złożonej apelacji, okazała się niesłuszny tak co do formy, jak i co do treści. Sąd Najwyższy niejednokrotnie wskazywał, że przepis art. 53 § 1 k.k. (tożsame konstatacje odnoszą się do normy przepisu art. 85a k.k.) nie ma charakteru normy stanowczej (zawierającej nakaz lub zakaz określonego postąpienia), zatem jego obraza – w rozumieniu art. 438 pkt 1 k.p.k. – nie wchodzi w grę. Wspomniany przepis określa natomiast objęte sferą swobodnego sędziowskiego uznania ogólne dyrektywy wymiaru kary, dlatego podważanie przyjętej na ich podstawie oceny sądu jest możliwe tylko w ramach zarzutu rażącej niewspółmierności kary, nie zaś poprzez stawianie zarzutu obrazy prawa materialnego (vide: postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 stycznia 2011 roku, III KK 335/10, Lex 736755; z dnia 3 października 2011 roku, V KK 96/11, Lex 1044083; z dnia 4 lutego 2015 roku, V KK 331/14).

Błędne sformułowanie zarzutu nie zwalniało jednak Sądu Okręgowego z obowiązku odniesienia się do niego, ale rozumianego jako zarzut rażącej niewspółmierności kary. Komentując ten zarzut w pierwszej kolejności zauważyć więc należało, że kara łączna stanowić ma syntetyczną, całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego reakcją na popełnione czyny. Nie jest zatem tak, że wydanie wyroku łącznego stanowi przywilej dla skazanego, implikujący konieczność dążenia do złagodzenia wymowy orzeczenia o karze. Kara łączna orzekana w wyroku łącznym dodatkowo powinna stanowić swego rodzaju korektę – poprzez przyzmat oceny dotychczasowego przebiegu okresu wykonywania poszczególnych kar jednostkowych – kar zawartych w podlegających łączeniu wyrokach. Tak więc kara łączna nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, swoista premia, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości przestępstw.

W szczególności Sąd I instancji trafnie uwzględnił w tym kontekście – wskazujący na określone właściwości osobiste skazanego, a przejawiające się w stanowczej pogardzie względem panującego porządku prawnego – fakt jego wielokrotnej uprzedniej karalności sądowej. Słusznie przy tym okoliczność ta uznana została przez Sąd meriti za sprzeciwiającą się znacznemu łagodzeniu wymierzonej mu kary łącznej pozbawienia wolności. Fakt ten wskazywał bowiem na znaczną demoralizację skazanego, a zatem względ na wymogi prewencji indywidualnej wymagał zastosowania wobec niego odpowiednio długich oddziaływań penitencjarnych podejmowanych w zakładzie karnym.

Dla wymiaru kary łącznej może mieć znaczenie zachowanie skazanego w czasie wymierzania tejże kary, jednakże – wbrew stanowisku obrońcy, który w swej apelacji szczególnie rozwinął argumentację z tego zakresu – nie można mu nadawać nadmiernego znaczenia, przeważającego słuszność kary wynikającą ze stopnia związku zbiegających się przestępstw, bo ma ono jedynie funkcję subsydiarną (art. 571 § 1 k.p.k.), to jest ma pomóc w określeniu celowości kary łącznej (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 listopada 2006 roku, AKa 218/06, KZS 2006/12/23).

Podkreślenia wymagało przy tym, że w przypadku skazanego, jego aktualna postawa nie dostarczała bynajmniej przesłanek przemawiających za znacznym skracaniem czasu stosowania wobec niego oddziaływań penitencjarnych. Postawa ta, opisana w opinii z zakładu karnego z dnia 8 maja 2017 roku (k. 115 – 116v) niczym szczególnym nie wyróżnia się z ogółu osadzonych. Wszakże skazany poza przestrzeganiem regulaminu wewnętrznego, do czego zobligowany jest każdy osadzony, w niczym nie odbiega od pozostałych osadzonych. Opinia ta nie odzwierciedlała także istotnej poprawy skazanego, czy szczególnego zrozumienia przezeń naganności dotychczasowej postawy życiowej. Skazany jedynie deklaruje krytycyzm wobec popełnionych przestępstw, nie przejawiając głębszych działań w tym przedmiocie. Nie deprecjonując starań skazanego wykazywanych poprzez aktywność w zakładzie karnym na polu uczestnictwa w różnego rodzaju zajęciach, nie sposób jednak przyjąć, iż w jego przypadku nastąpiła istotna intensyfikacja tego procesu względem dotychczasowej resocjalizacji, co starał się błędnie sugerować skarżący.

Przytoczone okoliczności sprzeciwiały się postulowanemu przez apelującego uznaniu, że skazanemu winna być wymierzona kara łączna w mniejszym rozmiarze, niż uczynił to Sąd I instancji. W szczególności z przedstawionych powyżej rozważań wynikało, iż brak było podstaw wskazujących na zasadność zastosowania wobec niego przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji.

Omówione powyżej okoliczności w pełni upoważniały zatem Sąd I instancji do odstąpienia od zasady niemal pełnej absorpcji postulowanej bez większej refleksji przez skarżącego i wymierzenia skazanemu w punkcie I zaskarżonego wyroku kary łącznej z zastosowaniem zasady asperacji. Kara ta w rozmiarze 5 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności – oceniona być winna jako mieszcząca się w ustawowych granicach i realizująca cele tak prewencji indywidualnej, jak i te dotyczące kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Tym samym Sąd odwoławczy nie podzielił żadnych ze zgłaszanych przez skarżącego zastrzeżeń dotyczących naruszenia zasad określania wymiaru kary łącznej, a ta wymierzona skazanemu w niniejszej sprawie spełnia wskazywane przez niego zasady racjonalizacji wymiaru kary.

Tym samym akceptując w całości wysokość ocenianej kary łącznej pozbawienia wolności, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 437 § 1 k.p.k. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O kosztach obrony z urzędu skazanego K. Z. za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisu art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2015 roku, poz. 615, ze zm.) i § 17 ust. 5 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 2 ust. 1 w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1714). Z tego też tytułu Sąd Okręgowy zasądził na rzecz adw. J. G. kwotę 147,60 złotych (w tym podatek VAT).

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisów art. 634 k.p.k. w zw. art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 626 k.p.k. – zwalniając skazanego P. L. od kosztów sądowych, albowiem jego sytuacja materialna i osobista nie pozwalają na ich uiszczenie, w szczególności przy uwzględnieniu tego, iż jest pozbawiony wolności i nie posiada majątku.

Dariusz Kawula Justyna Andrzejczak Sławomir Olejnik